

AKADEMIA WSB

Kierunek studiów: Bezpieczeństwo Narodowe

Przedmiot: Podstawy nauk o przestępczości

Profil kształcenia: praktyczny

Poziom kształcenia: studia I stopnia

Liczba godzin w semestrze	1		2		3	
	I	II	III	IV	V	VI
Studia stacjonarne				18h		
Studia niestacjonarne				16h		
JĘZYK PROWADZENIA ZAJĘĆ	Polski					
WYKŁADOWCA	dr Jerzy Gąsiorowski,					
FORMA ZAJĘĆ	wykład					
CELE PRZEDMIOTU	Zapoznanie studenta z podstawami nauk o przestępczości. Omówienie zjawisk społecznych wpływających na penalizację zachowań i przedmiot ich kryminalizacji z uwzględnieniem aspektów kryminologicznych, wiktymologicznych i kryminalistycznych. Zaprezentowanie charakterystyki przestępczości kryminalnej i gospodarczej oraz jej form zorganizowanych, typologię sprawców i prawno-kryminalistyczny aspekt przeciwdziałania i zwalczania przestępczości. Prezentacja głównych nurtów nauk o przestępczości, zakres i zasięg ich wyodrębnienia i kształtowania w czasie.					
Odniesienie do efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się		Sposób weryfikacji efektu uczenia się			
Efekt kierunkowy	PRK					
WIEDZA						

BN_W01	P6S_WG	Student zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu przestępczości, jej powstania i kształtowania się na przestrzeni wieków na świecie i w Polsce;	ocena czy student w dyskusji posługuje się prawidłowo określonymi pojęciami, umie opisać te pojęcia w ramach zaliczenia przedmiotu; test wiedzy na zakończenie zajęć
BN_W06	P6S_WK	Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia odnoszące się do źródeł i przyczyn przestępczości, czynników warunkujących jej powstawanie i kształtowanie się;	Dyskusja - ocena czy student podaje przykłady znajomości czynników wpływających na bezpieczeństwo; test wiedzy na zakończenie zajęć
BN_W05	P6S_WK	Student dysponuje wiedzą o teoretycznych koncepcjach źródeł prawa, wyodrębniania i kształtowania się systemu prawnego i gałęzi prawa z ukierunkowaniem na zwalczanie przestępczości;	ocena czy student podaje przykłady ukazujące znajomość środowisk społecznych kształtujących bezpieczeństwo; test wiedzy na zakończenie zajęć
BN_W08	P6S_WG	Student dysponuje wiedzą o obowiązującym w Polsce systemie prawnym, rządzących nim zasadach i prawach poszczególnych zagadnieniach i ukierunkowanych na penalizację zachowań społecznych, wchodzących w zakres systemu prawa karnego, materialnego i procesowego, kryminologii, wiktymologii, kryminalistyki, nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych;	ocena czy student podaje przykłady ukazujące mechanizmy zmian zachodzących w procesach kształtowania różnych wymiarów bezpieczeństwa i ich wpływ na kształtowanie bezpieczeństwa; test wiedzy na zakończenie zajęć

UMIEJĘTNOŚCI			
BN_U03	P6S_UW	Student potrafi pozyskiwać dane dotyczące zjawisk i procesów występujących między elementami systemu bezpieczeństwa oraz wpływu na nie innych zjawisk i procesów społecznych student potrafi w analizie i ocenie zjawisk związanych z przestępczością wykorzystać odpowiednie akty prawne	Dyskusja- sposób formułowania słownych wypowiedzi o aktach normatywnych w czasie, przestrzeni, względem osób; ocena odpowiedzi na pytania problemowe
BN_U08	P6S_UK	Student potrafi w sposób klarowny i spójny wypowiadać się na tematy dotyczące zapobiegania przestępczości;	dyskusja po omówieniu poszczególnych modułów wykładu,
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

BN_K01	P6S KK	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie rozumienia roli współpracy międzynarodowej w zwalczaniu przestępczości;	obserwacja studenta podczas dyskusji,
BN_K02	P6S KO	Student jest gotów do podejmowania wyzwań dla bezpieczeństwa różnych środowisk społecznych oraz sprostania zadaniom wynikającym z pełnionych w nim ról;	ocena postaw studenta podczas analizy konkretnych problemów w ramach wykładu;
BN_K03	P6S KR	Student ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość do podporządkowania się zasadom ogólnym wynikającym ze zwalczania przestępczości;	obserwacja studenta podczas dyskusji,

Nakład pracy studenta (w godzinach dydaktycznych 1h dyd.=45 minut)**

Stacjonarne

udział w wykładach = 18
udział w ćwiczeniach =
przygotowanie do ćwiczeń =
przygotowanie do wykładu = 15
przygotowanie do egzaminu/zaliczenia = 25
realizacja zadań projektowych =
e-learning =
zaliczenie/egzamin = 2
inne (konsultacje) = 4

RAZEM: 63

Liczba punktów ECTS: 2,5

w tym w ramach zajęć praktycznych:

Niestacjonarne

udział w wykładach = 16
udział w ćwiczeniach =
przygotowanie do ćwiczeń =
przygotowanie do wykładu = 21
przygotowanie do egzaminu/zaliczenia = 20
realizacja zadań projektowych =
e-learning =
zaliczenie/egzamin = 2
inne (konsultacje) = 4

RAZEM: 63

Liczba punktów ECTS: 2,5

w tym w ramach zajęć praktycznych:

WARUNKI WSTĘPNE

Zaliczone przedmioty: Prawne i doktrynalne podstawy bezpieczeństwa i obronności państwa, System bezpieczeństwa narodowego

TREŚCI PRZEDMIOTU

- Przestępczość i jego istota: pojęcie i przedmiot przestępczości jako negatywnie postrzeganego zjawiska, potrzeba penalizacji negatywnych zachowań, budowa systemu bezpieczeństwa państwa, zabezpieczenia prawne i organizacyjno-instytucjonalne systemu bezpieczeństwa państwa.
- Źródła i przyczyny przestępczości: przyczyny przestępczości, podstawowe czynniki powstawania patologii i przestępczości i ich podział oraz inne determinanty przestępczości, aspekty kryminologiczne powstawania przestępczości.
- Źródła prawa: teoretyczne koncepcje przestępczości, funkcje prawa, system prawa (elementy wstępu do prawoznawstwa), istota i klasyfikacja przestępstw, definicja przestępczości, przestępczość w okresie przechodzenia do gospodarki rynkowej, patologia a przestępczość, rozmiar zjawiska, determinanty zjawisk przestępczych, współczesne tendencje przestępczości, skala przestępczości w Polsce i na świecie.
- Kryminologia, Wiktymologia, Kryminalistyka w walce z przestępczością: kryminologia jako nauka badająca przestępczość i sprawcę przestępstw, wiktymologia jako nauka badająca predestynację ludzi do stania się ofiarą przestępstw, kryminalistyka jako nauka zajmująca się badaniem taktyki i techniki przestępczej sprawców przestępstw oraz taktyki i techniki zwalczania przestępczości, w tym także strategii w tym przedmiocie, możliwości zapobiegania przestępczości.
- Prawo karne: penalizacja czynów człowieka uważanych za niebezpieczne, definicja, istota i zakres prawa karnego, funkcje prawa karnego, prawo karne materialne i inne dziedziny prawa karnego materialnego.
- Prawo karne procesowe: prawo karne procesowe jako część systemu prawnego państwa, funkcje prawa karnego procesowego, cel i zakres postępowania karnego, rodzaje i kategorie

	<p>działań procesowo-wykrywczych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kryminalizacja przestępczości gospodarczej: rola organów ścigania i innych podmiotów instytucjonalnych (w tym też prywatnych detektywów, prywatnych służb ochrony) w zwalczaniu i zapobieganiu przestępczości: rozumienie mechanizmów zwalczania przestępczości, analizowanie zagrożeń przestępczością, formułowanie programów zapobiegania przestępczości, rozumienia roli współpracy międzynarodowej w zwalczaniu przestępczości.
<p>LITERATURA OBOWIĄZKOWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, 1517, z późn. zm.). • Ustawa z dnia 20.05.1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2008 z późn. zm.). • Prawo karne w pigułce, wyd. C.H.Beck 2021, • J. Zagrodnik (red. naukowa), R. Koper, K. Marszał, K. Zgryzek, Proces karny, Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska 2021, • B. Hołyst, Kryminologia, Wydawnictwo: Wolters Kluwer, Warszawa 2022, • B. Hołyst, Wiktymologia kryminalna, Wydawca: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021, • B. Hołyst, Kryminalistyka, Wydawnictwo: Wolters Kluwer, Warszawa 2018,
<p>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • K. Sójka-Zielińska, Historia prawa, Wolters Kluwer, Warszawa 2016, • M. Sczaniecki (opracowanie: K. Sójka-Zielińska), Powszechna historia państwa i prawa, Wydawnictwo: Wolters Kluwer, Warszawa 2016, • P. Łabuz, I. Malinowska, M. Michalski, T. Safiański, Przestępczość gospodarcza. Istota zjawiska. Zasady odpowiedzialności, mechanizmy przestępcze i metody działania sprawców, wyd. C.H.Beck 2017, • B. Czarnecka-Działuk, K. Drapała, P. Ostaszewski, A. Więcek-Durańska, D. Wójcik, W poszukiwaniu skutecznych reakcji na przestępczość. Programy korekcyjno-edukacyjne, Warszawa 2017, • E. Pływaczewski, E. Jurgielewicz-Delegacz, D. Dajnowicz-Piesiecka, Współczesna przestępczość i patologie społeczne z perspektywy interdyscyplinarnych badań kryminologicznych, wyd. C.H.Beck 2017, • M. Nielączna, P. Ostaszewski, Zmierzyć i zrozumieć przestępczość, wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020, • S. Baron-Cohen, Teoria zła. O empatii i genezie okrucieństwa, Sopot 2015, • J. Gąsiorowski, Kryminalistyka w naukach o bezpieczeństwie [w:] „Elementy teorii i praktyki transdyscyplinarnych badań problemów bezpieczeństwa” (red. naukowa M. Cieślarczyk, A. Filipek, A.W. Świdorski, J. Ważniewska), tom I, Monografie nr 139, wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2013. • J. Gąsiorowski, Nauki o bezpieczeństwie w systemie edukacji [w:] „Człowiek – Społeczeństwo – Państwo w sytuacjach kryzysu” (red. W. Horyń, N. Dębowska), Poznań 2014. • J. Gąsiorowski, Bezpieczeństwo jako przedmiot nauczania w polskim systemie edukacji [w:] „Kultura i Edukacja” (red. A. Hrehorowicz, M. Sobiecki), Nr 3 (117), Toruń 2017. • J. Gąsiorowski, Przestępczość gospodarcza jako zagrożenie bezpieczeństwa ekonomicznego państwa [w:] „Kultura bezpieczeństwa. Potrzeby i uwarunkowania. Tom II. Bezpieczeństwo współczesnego człowieka” [Praca poświęcona Profesorowi Marianowi Cieślarczykowi] (red. naukowa M. Minkina, A. Filipek, J. Ważniewska), wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2016. • J. Gąsiorowski, Polish Police in the common public safety and order assurances system, „Forum Scientiae Oeconomia”, Volume 2. No. 2, Dąbrowa Górnicza 2014. • S. Hinds, Private policy and policing – does private enterprise have a role in delivering the output of public safety and security? www.aic.gov.au/publications/proceedings/23/Hinds. • D. Robertson, Public and Private Policing Issues and Options for Law Enforcement and Crime Prevention Collaboration within Australia. ANZSOC'98 International: Conference, July 1998, http://security.macarthur.uws.edu.au/anzsocpap.htm.
<p>PUBLIKACJE NAUKOWE OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZWIĄZANE Z TEMATYKĄ MODUŁU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • J. Gąsiorowski, M. Maciejczyk, Zarys wiadomości dotyczących teorii państwa, jego organów i administracji państwowej RP, wyd. Szkoły Policji w Katowicach, Katowice 2002. • J. Gąsiorowski, Kryminalistyka w naukach o bezpieczeństwie [w:] „Elementy teorii i praktyki transdyscyplinarnych badań problemów bezpieczeństwa” (red. naukowa M. Cieślarczyk, A. Filipek, A.W. Świdorski, J. Ważniewska), tom I, Monografie nr 139, wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2013. • J. Gąsiorowski, Nauki o bezpieczeństwie w systemie edukacji [w:] „Człowiek – Społeczeństwo – Państwo w sytuacjach kryzysu” (red. W. Horyń, N. Dębowska), Poznań 2014.

	<ul style="list-style-type: none"> • J. Gąsiorowski, Przemysłowość gospodarcza – istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa [w:] „Bezpieczeństwo jako podstawowa potrzeba człowieka. Zbiór studiów” (red. K. Flaga-Gieruszyńska, E. Cała-Wacinkiewicz, D. Wacinkiewicz), Gorzów Wielkopolski 2014. • J. Gąsiorowski, M. Kubica, Przemysłowość zorganizowana – istotne zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa [w:] „Realizacja zadań bezpieczeństwa. Jakość, prakseologia, praworządność” (red. J. Piwowarski, A. Czop, J. Kaleta), Kraków 2014. • J. Gąsiorowski, Polish Police in the common public safety and order assurances system, „Forum Scientiae Oeconomia”, Volume 2. No. 2, Dąbrowa Górnicza 2014. • J. Gąsiorowski, Straż gminna (miejska) w systemie bezpieczeństwa publicznego [w:] „Acta Securitatea. Wybrane zagadnienia problematyki bezpieczeństwa wewnętrznego”, (red. M. Capiga, H. Cwiąg, A. Kucharewicz, M. Mazanek, K. Pera, I.M. Smandek, S. Szumpich, K. Znaniecka), Nr 2, Katowice 2015. • J. Gąsiorowski, Policja i inne formacje strzegące bezpieczeństwa i porządku publicznego w lokalnym systemie bezpieczeństwa [w:] „Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem. Jednostki, grupy i społeczeństwa (red. M. Kopczewski, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczak), Poznań 2015. • J. Gąsiorowski, Prawno-organizacyjne aspekty współpracy Policji z Siłami Zbrojnymi RP w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego [w:] „Praktyczne aspekty współdziałania terenowych organów administracji wojskowej i administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych” (red. P. Polko, M. Walancik), Dąbrowa Górnicza 2015. • J. Gąsiorowski, Przemysłowość gospodarcza w strukturze przestępczości ekonomicznej w świetle badań własnych [w:] „Oblicza przestępczości – wyzwania psychologii sądowej” (red. P. Piotrowski, T. Bugelova, P. Wicher), Nowy Sącz 2015. • J. Gąsiorowski, Prawne i organizacyjne uwarunkowania zwalczania przestępczości gospodarczej jako element bezpieczeństwa ekonomicznego państwa [w:] „Bezpieczeństwo. Wybrane aspekty” (red. A. Szylar, B. Zięba-Kołodziej, P. Maciaszczyk), wyd. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg 2015. • J. Gąsiorowski, Przemysłowość gospodarcza jako zagrożenie bezpieczeństwa ekonomicznego państwa [w:] „Kultura bezpieczeństwa. Potrzeby i uwarunkowania. Tom II. Bezpieczeństwo współczesnego człowieka” [Praca poświęcona Profesorowi Marianowi Cieślarczykowi] (red. naukowa M. Minkina, A. Filipek, J. Ważniewska), wyd. Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2016. • J. Gąsiorowski, Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa w warunkach pokoju [w:] „Kultura pokoju. Wojna i pokój – od interpersonalnej do globalnej perspektywy” (red. T. Iwiński, H. Marek, J. Wiatr), Poznań 2016. • J. Gąsiorowski, Bezpieczeństwo jako przedmiot nauczania w polskim systemie edukacji [w:] „Kultura i Edukacja” (red. A. Hrehorowicz, M. Sobeki), Nr 3 (117), Toruń 2017. • J. Gąsiorowski, Bezpieczeństwo energetyczne w świetle zagrożeń cybernetycznych [w:] „Energetyka. W kręgu bezpieczeństwa i techniki. Cykl Rynki surowców i energii” (red. P. Kwiatkiewicz, R. Szczerbowski, R. Sobków), wyd. Fundacja na rzecz Czystej Energii, Poznań 2019.
METODY NAUCZANIA	<p>W formie bezpośredniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład z metodami aktywnymi (dyskusja) <p>W formie e-learning: nie dotyczy</p>
POMOCE NAUKOWE	Prezentacja multimedialna, teksty źródłowe,
PROJEKT	Nie dotyczy
FORMA I WARUNKI ZALICZENIA	Zaliczenie na ocenę w formie testu pisemnego, aktywność na zajęciach